

ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಮತ್ತು ಬಹುವಿಧ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು

ಮೈಸೂರು ಗೋವಿಂದರಾಜು

ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಹತ್ತು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಕಲಿಕಾ ವಿಕಲತೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಭಾರತವನ್ನು ಕುರಿತ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ಶೇ.20ರಷ್ಟು ಇರಬಹುದು. ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳು ಇತರ ವೈಕಲ್ಯ ಉಳ್ಳವರಂತೆ ಯಾವುದೇ ದೈಹಿಕ 'ಗುರುತುಗಳು' ಅಥವಾ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಇದೊಂದು ಅದೃಶ್ಯ ವೈಕಲ್ಯ.

ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಮಗುವಿನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು 'ನೋಮಾರಿ, ದಡ್ಡ', ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವ ಎಂದು ಇತರರು ಕರೆಯುವುದುಂಟು ಹಾಗೂ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೀಡನೆಗೆ, ಪೋಷಕರ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಸಡ್ಡೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಮಗು ಕೀಳರಿಮೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತದೆ, ಹಾನಿಕಾರಕ ನಡವಳಿಕೆ ತೋರಬಹುದು ಹಾಗೂ ತನಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಜಗಳವಾಡುತ್ತದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಲಿಕಾ ವಿಕಲತೆ (Specific Learning Disability-SLD) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳು ಸರಾಸರಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಸೃಜನಶೀಲರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ ನೆರವು ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬಹುದು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಪರಾಧಿಗಳಾಗಬಹುದು.

ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಎಂದರೇನು?

ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಒಂದು ರೋಗವಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ನರಸಂಬಂಧಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದ್ದು, (Neurological condition) ಇಲ್ಲ ಮೆದುಳು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ. ವೈಕಲ್ಯವುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯಿದೆ 2016ರ ಪ್ರಕಾರ (ಕಲಂ2ರ ಖಂಡ2ಎ, ಪುಟ 34), ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಅಥವಾ ಎಸ್‌ಡಿಎಲ್ ಎಂದರೆ, '... ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಸಮೂಹವಾಗಿದ್ದು, ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಕಲತೆಯು ವಿಷಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಓದುವಾಗ, ಬರೆಯುವಾಗ, ಕಾಗುಣಿತ ಹೇಳುವಾಗ ಅಥವಾ ಗಣಿತದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಾಗ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಸಮೂಹವು ಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿಯ ಅಸಮರ್ಥತೆ, ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ, (ಓದುವಿಕೆ ಕಷ್ಟ) ಡಿಸ್‌ಗ್ರಾಫಿಯಾ (ಬರೆಯುವಿಕೆ ಕಷ್ಟ), ಡಿಸ್‌ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲಿಯಾ (ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ),

ಡಿಸ್‌ಪ್ರಾಕ್ಸಿಯಾ (ಅಂಗ ಸಮನ್ವಯತೆ ಕಷ್ಟ) ಹಾಗೂ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಲ್ ಅಫೆಸಿಯಾ (ಮಿದುಳಿಗೆ ಏಟು ಬಿದ್ದು ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗದ ಕಷ್ಟ) ಮುಂತಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

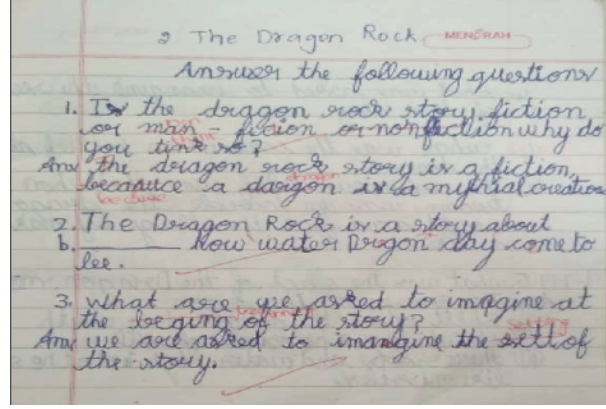
'ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಮಿದುಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಲಿಕಾ ವಿಕಲತೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ಓದುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರು ಸಾಧಾರಣ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಓದಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ.' (ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ನ್ಯೂರೊ-ಲಾಜಿಕಲ್ ಡಿಸ್‌ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಟ್ರೋಕ್).

ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಆಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಇರುವ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗುಣಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯದಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ ಕೆಲವು ಗುಣಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬಹುದು.

- ಧ್ವನಿಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ-ಪೆಬ್ ಬದಲಿಗೆ ಪಾಬ್
- ಕಾಗುಣಿತ ಅಥವಾ ಅಕ್ಷರಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ವಿಕಲತೆ - Powder ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬದಲಾಗಿ Powdr ಎಂದು ಹೇಳುವುದು.
- ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಮುಂದಾಗಿ ಓದುವುದು; ಅಕ್ಷರಗಳ ಕ್ರಮಾನುಗತತೆ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಗೊಂದಲ-ಬಿ ಮತ್ತು ಡಿ, form-from.
- ಉದ್ದನೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟಪಡುವುದು.
- ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಅಥವಾ ತಪ್ಪಾಗಿ ಓದುವುದು - ಪ್ಲೇಯಿಂಗ್ ಬದಲಿಗೆ ಪ್ಲೇ, Earth ಬದಲಿಗೆ Every ಎಂದು ಓದುವುದು.
- ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ-ಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ವಿಕಲತೆ.
- ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟಪಡುವುದು.
- ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಮುಂದಾಗಿ ಓದುವುದು; ಸ್ಥಾನ ಬೆಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ.
- ಸಮಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಕಡಿಮೆ.
- ಯೋಜಿಸುವುದು, ಆದ್ಯತೆಯ ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಂಘಟಿಸುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಡುವುದು.

ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಇರುವ 5ನೇ ತರಗತಿಯ ಮಗುವಿನ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ತರಗತಿ ಪಾಠಗಳ ಕೆಲವು ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಬರೆದ ಕೆಲವು ಪದಗಳು: causes, town folk, dragon, expect, wall.

ಡಿನ್ಲೆಕ್ಟಿಯಾ ಇರುವ 11ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಮಾಡಿರುವ ಜಮಾಖರ್ಚಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಗೂ ಅಂಗ ಭಾಷೆಯ ತರಗತಿಯ ಪಾಠ

Particulars	Amount
To Bank a/c	56000
To installation a/c	24000
To Carriage a/c	5000
	<u>85000</u>
To balance b/d.	80250
To bank	25000
	<u>16000</u>
	<u>340250</u>
To balance b/d. m_1	72675
m_2	251333

languages and culture
 what you don't find in culture
 you don't be depressed in language
 mouth billing - something very
 difficult to say in english
 culture
 This is a oral narrative
 Asking a question next meant to be
 answered rhetorically
 Salvo's Answer by himself
 Shadow - Trace
 Dangling - Start from our point and
 go on our own
 Past has now given us 90% to
 future generation real similarity
 some 10% to Mother andia

ಡಿನ್ಲೆಕ್ಟಿಯಾ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವುದು

ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿರುವಾಗಲೇ ಗಮನಿಸಬೇಕು

ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪರಿಹಾರ. ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ವಿಕಲತೆಗಳಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅವರ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಡಿನ್ಲೆಕ್ಟಿಯಾವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ವಿಧಾನಗಳ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು ಡಿನ್ಲೆಕ್ಟಿಯಾ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತರಗತಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಹೊಂದಿ ಸಜ್ಜಾಗಿರಬೇಕು. ಮದ್ರಾಸ್

ಡಿನ್ಲೆಕ್ಟಿಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು (ಎಮ್‌ಡಿಎ)1 ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಕ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕುವಂತೆ ಎಮ್‌ಡಿಎ ಸಂಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ತಜ್ಜರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿಸುವುದು

ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಧರಣೆಗಳು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಡಿನ್ಲೆಕ್ಟಿಯಾ ಇರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಆ ಮಗುವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತು ತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ ಆ ಮಗುವು ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಪರಿಣಿತ ಮಂಡಳಿಗಳು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಿ (ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಲಿಕಾ ವಿಕಲತೆ) ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಲವಾರು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಮಗುವಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಿ ಇದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಡಿಸ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ, ಡಿಸ್‌ಪ್ರಾಕ್ಸಿಯಾ, ಡಿಸ್‌ಕ್ಯಾಲ್‌ಕುಲಿಯಾ, ಡಿಸ್‌ಗ್ರಾಫಿಯಾ, ಈ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ತೀವ್ರತೆ ಹಾಗೂ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಇರುವ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಾದ ಅತಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಗಮನದ ಕೊರತೆ (Attention Deficit Hyperactivity Disorder- ADHD) ಅನಂತರ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು ಯಾವುದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಾಕ್ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹಾಗೂ / ಅಥವಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (Occupational therapy-OT).

ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಎಂದರೇನು?

- ಇದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ
- ಇದು ಮಗುವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ
- ಇದು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ
- ಇದು ಬಹು ಸಂವೇದನಾಶೀಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಡಿಸ್ ಪ್ರಾಕ್ಸಿಯಾ, ಡಿಸ್‌ಕ್ಯಾಲ್ ಕುಲಿಯಾ, ಡಿಸ್‌ಗ್ರಾಫಿಯಾ, ಡಿಸ್ ಪ್ರಾಕ್ಸಿಯಾ

ಡೆವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ರಾಕ್ಸಿಯಾ ಒಂದು ನ್ಯೂನತೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದರೆ ಸಂವೇದನಾ ಹಾಗೂ ಚಾಲನಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು. (ಆಕರ: ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ನ್ಯೂರೊಲಾಜಿಕಲ್ ಡಿಸ್‌ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಟ್ರೋಕ್). ಡಿಸ್‌ಪ್ರಾಕ್ಸಿಯಾ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (Occupational therapy) ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಡಿಸ್‌ಪ್ರಾಕ್ಸಿಯಾದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

ಅ) ಸಮತೋಲನ ಹಾಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು-ಎಡವುವುದು ಹಾಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೀಳುವುದು, ಜನರು ಹಾಗೂ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಯುವುದು, ಬಲ-ಎಡದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವಿರುವುದು.

ಆ) ಒಪ್ಪುಕೊಡುವ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬೀಳಿಸುವುದು, ಕೈ ಹಿಡಿತ ದೃಢವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೈಬರಹ ಕೊಚಾಪಿಚಿ ಆಗಿರುವುದು.

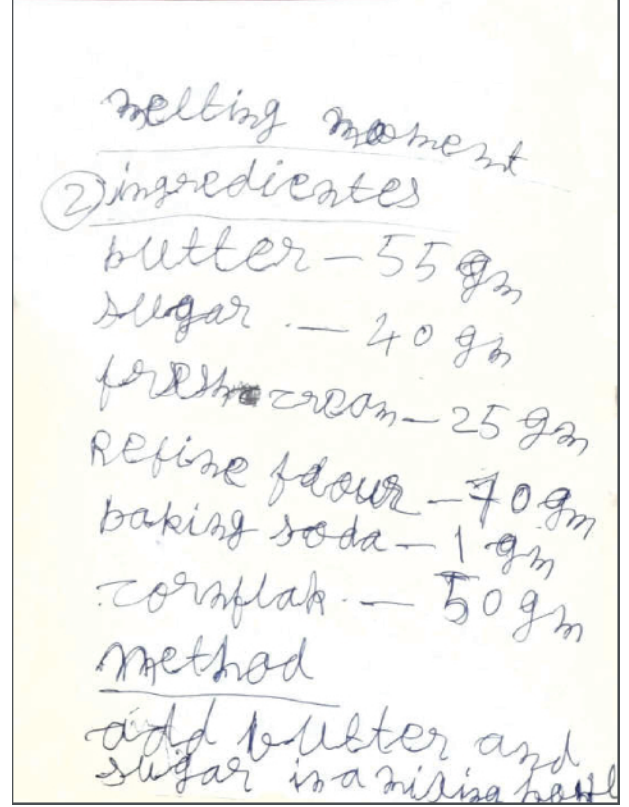
ಇ) ವಿಷಯ ಗ್ರಹಣದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳು - ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಓದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ರಸ್ತೆಯನ್ನು ದಾಟುವುದರಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆ.

ಈ) ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ವರ್ತನಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಉ) ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು ಹಾಗೂ ಮಾತೆ-ನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಊ) ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆ, ನಿಲುವು ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು.

ಡಿಸ್‌ಪ್ರಾಕ್ಸಿಯಾ ಹಾಗೂ ಡಿಸ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಇರುವ 10ನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಬೇಕರಿ ಹಾಗೂ ಮಿಠಾಯಿ ಮಾಡುವ ತರಗತಿ ಪಾಠ.

ಡಿಸ್‌ಕ್ಯಾಲ್ ಕುಲಿಯಾ

ಡಿಸ್‌ಕ್ಯಾಲ್ ಕುಲಿಯಾ ಒಂದು ವಿಕಲತೆಯಾಗಿದ್ದು, ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಗಣಿತದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಇದರ ಲಕ್ಷಣಗಳು. (ಆಕರ: ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಡಿಸ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್)

ಡಿಸ್‌ಕ್ಯಾಲ್‌ಕುಲಿಯಾದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

ಅ) ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಲು ಅಸಮರ್ಥರು.

ಆ) ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಣಿಕೆಯ ತಂತ್ರಗಳ ಕೊರತೆ.

ಇ) ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸರಾಗವಾಗಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗದಿರುವುದು.

ಈ) ಸರಳವಾಗಿರುವ ಒಂದಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಕೂಡಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವುದು.

ಉ) ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯ ಮಿತಿ.

cream it well till it
 get soft and

Add cream and
 Vanilla and blend
 well. With the mixture

Add butter and baking
 soda and fold it gently

Add cornflakes and
 mix it with the
 mixture.

ಡಿನ್ಸಪ್ರಾಕ್ಟಿಯಾ ಹಾಗೂ ಡಿನ್ಸೆಕ್ಟಿಯಾ ಇರುವ 10ನೇ ತರಗತಿ
 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಿಂದ ಗುಣಾಕಾರ.

1
 112
 X 16

 172

ಡಿನ್ಸಗ್ರಾಫಿಯಾ ಎನ್ನುವುದು ನರಸಂಬಂಧೀ ವಿಕಲತೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದರ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿನ ಅಸಮರ್ಥತೆ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಕಲತೆಯಿಂದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬರವಣಿಗೆಯು ವಕ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ನ್ಯೂನತೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಸೂಚನೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಅವರು ಅಕ್ಷರಗಳ ಗಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗದಂತೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ, ತಪ್ಪಾದ ಪದಗಳು ಅಥವಾ ಅಕ್ಷರ ತಪ್ಪಾಗಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಕಲತೆ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳು ಇತರ ಕಲಿಕಾ ವಿಕಲತೆಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. (ಆಕರ: ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ನ್ಯೂರೊಲಾಜಿಕಲ್ ಡಿಸ್‌ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಪೋಕ್)

ಮಗುವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಬನಾಗುತ್ತದೆ?
 ಒಂದು ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಿ ಇರುವುದೆಂದು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ತಜ್ಞರು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು / ವಿಧಾನಗಳನ್ನೇ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಯಾರಿಸಿದ ವರದಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರು, ತಯಾರಿಸಿ ಮಗುವಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು (ಐಇಪಿ) ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಈ ವರದಿಯು ಮಗುವಿಗೆ ವಾಕ್ ಅಥವಾ ಚಟುವಟಿಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಾಲೆ, ಪೋಷಕ, ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರು-ಈ ಮೂವರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ
 ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಿ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೊರೆತ ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಯಿಂದ, ಪೋಷಕರಿಂದ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಬಲವಾದ ಒತ್ತಾಸೆ ಬೆಂಬಲವಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿಯೂ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು. ಮೂವರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಹಾಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕರಿಸಿದಾಗ, ಮಕ್ಕಳು ತಾವು ಅಪೂರ್ವ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರೌಢರಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಿ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
 ಯಾವುದೇ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಗು ಕಲಿಕಾ ವಿಕಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಾಗ ಆಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೂ ಸಮಯ ಕಳೆದಂತೆ ಈ ನಿಜವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಸಲ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಸಹಕರಿಸಿದರೂ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತಾಯಿ) ಮತ್ತೊಬ್ಬರು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತಂದೆ) ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಲ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಅವರ ಮಗುವಿಗೆ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಂದ ದೊರಕಬಹುದಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಹುವಿಧ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಗಳು

(Multiple Intelligences (MI))

ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಿ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಲು ಇದೊಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸಾಧನವಾಗಿದ್ದು ಇದು ಹೋವರ್ಡ್ ಗಾರ್ಡ್‌ನರ್ ಅವರ ಬಹುವಿಧ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು (Multiple Intelligences (MI)) ಆಧರಿಸಿದೆ. ರೂಢಿಗತ ವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ, ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣದ (intelligence quotient-IQ) ಮೇಲೆ ಅಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ನೈಪುಣ್ಯವನ್ನು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ (Linguistic) ಹಾಗೂ ತಾರ್ಕಿಕ ಗಣಿತಾತ್ಮಕ (Logical mathematical) ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ರೂಢಿಯಂತೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮಗುವನ್ನು ಈ ಎರಡೂ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವೇ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ವಾಡಿಕೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿನ ಇತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ವಿಭಿನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ (ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ) ಹಾಗೂ ಗಣಿತದಲ್ಲಿ (ತಾರ್ಕಿಕ ಗಣಿತೀಯ) ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸುವ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯಲಾರದೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ತರಗತಿಯ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಕಲಿಯುವುದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಬರೆಯುವ ಉಪಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳೇ ಬರಬೇಕಲ್ಲವೇ. ಆದರೆ ಅದು ಎಂದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಲಿಕೆಯು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಬೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳು ಒಂದು ತರಗತಿಯ ಕಲಿಕಾ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರೂಪಿತವಾಗಿರಬೇಕು.

ಒಬ್ಬರು ವಾಡಿಕೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಮಗುವಿನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತೆ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕಷ್ಟ-ಸಾಧ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ, ಎಮ್‌ಐ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಳಕೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಳಸಿ ಒಂದು ಪಾಠವನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಹುಪಾಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಬಹುದು. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಎಮ್‌ಐ ವಿಧಾನವು ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಗುಂಪು ಕೆಲಸಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಂದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಎಮ್‌ಐ ಎಂದರೇನು?

ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಎಂಬ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆಯಲು, ಅದು ಹೋವರ್ಡ್ ಗಾರ್ಡ್‌ನರ್‌ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಎಂಟು ಕುರುಹುಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕು. ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ನಂತರ ಗಾರ್ಡ್‌ನರ್ ಎಂಟು ವಿಭಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಆಕರ: ದಿ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಎಮ್‌ಐ)

ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (Spatial Intelligence)

1. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ಸರಣಿಗಳನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಿಮಾನ ಚಾಲಕ, ನಾವಿಕ) ಅಥವಾ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ಥಳೀಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ. (ಆಕರ: ದಿ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಎಮ್‌ಐ)
2. ಚೆನ್ನಾಗಿ ದೃಶ್ಯೀಕರಿಸುವುದು, ದಿಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಬಣ್ಣಗಳು, ರೂಪಗಳು, ಆಕಾರಗಳು, ಗಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂಬಂಧಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
3. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪಗಳು, ಚಿತ್ರ ಕಲಾವಿದರು, ವರ್ಣಚಿತ್ರ ಕಲಾವಿದರು, ಚೆಸ್ ಆಟಗಾರರು, ನಾವಿಕರು, ಬೇಟೆಗಾರರು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು, ಖಗೋಳಯಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ದೈಹಿಕ-ಚಲನಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (Bodily-Kinesthetic Intelligence)

1. ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇಹವನ್ನು ಅಥವಾ ದೇಹದ ಕೆಲವು ಅಂಗಗಳನ್ನು (ಅಂದರೆ ಕೈಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು) ಬಳಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ. (ಆಕರ: ದಿ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಎಮ್‌ಐ)
2. ದೇಹದ ಚಲನೆ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಸಮತೋಲನ, ಕರಕೌಶಲ, ಭಾವಭಂಗಿ, ನಮ್ಮತ, ವೇಗ ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣ
3. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು, ನೃತ್ಯಪಟುಗಳು, ಶಿಲ್ಪಿಗಳು, ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಕರು, ಸಮರಕಲಾ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಸಂಗೀತದ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ

1. ಲಯ, ಶ್ರುತಿ, ತಾಳ, ನಾದ, ರಾಗ, ಧ್ವನಿ, ಸ್ಥಾಯಿ, ಇಂಪು ಹಾಗೂ ನಾದಗುಣಗಳೆಡೆಗೆ ಸಂವೇದನಾ-ಶೀಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು. ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ, ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳ ನುಡಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ/ಅಥವಾ ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು. (ಆಕರ: ದಿ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಎಮ್‌ಐ)
2. ಸಂಗೀತ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದು ಸಂಗೀತ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತೀರ್ಪು ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು, ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳ ನುಡಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.
3. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಂಗೀತಗಾರರಲ್ಲಿ, ರಾಗ ಸಂಯೋಜಕರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವಾದ್ಯ ನುಡಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ

1. ಪದಗಳ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಪದಗಳ ಅನುಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಪದಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯ ಕಡೆಗೆ, ಲಯ, ಸ್ವರವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಛಂದಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು. (ಆಕರ: ದಿ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಎಮ್‌ಐ)
2. ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಓದುವಾಗ ಪದಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸುವುದು, ಓದುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪದಬಂಧ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು.

3. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪತ್ರಕರ್ತರಲ್ಲಿ, ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಥೆಗಾರರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

**ತಾರ್ಕಿಕ ಗಣಿತಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ
(Logical-Mathematical Intelligence)**

1. ಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ನಡುವಿನ ತಾರ್ಕಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗಣಿತಜ್ಞರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು). (ಆಕರ: ದಿ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಎಮ್‌ಐ)
2. (ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ) ವಿಂಗಡಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕ್ರಮಾನುಸಾರ ಇರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಗಣಿತದ ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮೇಯಗಳು, ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಕೀರ್ಣ ಪ್ರಮೇಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಮೂರ್ತ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.
3. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಲ್ಲಿ, ಗಣಿತಜ್ಞರಲ್ಲಿ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಮಾಡುವವರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

1. ಅಂತರ-ವ್ಯಕ್ತಿ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (Interpersonal Intelligence) ಬೇರೊಬ್ಬರೊಡನೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಒಡನಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ. ಇತರರ ಮನಸ್ಥಿತಿಗಳು, ಭಾವನೆಗಳು, ಮನೋಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಆಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂವೇದನೆ ಹೊಂದಿರುವುದು (ಉದಾ. ಸಂಧಾನಕಾರ). (ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿವೇಕ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.) (ಆಕರ: ದಿ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಎಮ್‌ಐ)
2. ಪರಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿರುವುದು, ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಮನಸ್ಥಿತಿಯ ಸುಳಿವುಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದು, ಜನರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕೆಟ್ಟ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ನಿಭಾಯಿಸುವುದು.
3. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಆಪ್ತಸಲಹೆಗಾರರು, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ನಂಜಕಿಯ ಮೂಲಕ ಗುಣಪಡಿಸುವವರು, ಸಮರ್ಥ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಂತರ್ಗತ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (Intrapersonal Intelligence)

1. ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಭಾವನೆಗಳು, ಗುರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಆತಂಕಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು, ತನ್ನ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಅನುಸಾರ ಯೋಜಿಸಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಂತರ್ಗತ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ; ಬದಲಿಗೆ ಈ ಸಂಕೀರ್ಣ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತಾನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇರಲೇಬೇಕಾದ ಗುರಿ. (ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.) (ಆಕರ: ದಿ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಎಮ್‌ಐ)
2. ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ (ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳು) ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಹಾಗೂ ನಿಖರವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು, ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಅದರಂತೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಡೆಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ; ತನ್ನ ಆಂತರಿಕ ಮನಸ್ಥಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ಅರಿವು ಹೊಂದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು.

3. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಲ್ಲಿ, ಸಮರ್ಥ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ನಿಸರ್ಗ ಸಂಬಂಧಿ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ

1. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎರಡು ಸಸ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅಥವಾ ಒಂದು ಮೋಡಕ್ಕೂ ಮತ್ತೊಂದು ಮೋಡಕ್ಕೂ ರಚನೆಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ (ಉದಾ. ಜೀವವರ್ಗೀಕರಣ ವಿಜ್ಞಾನಿ) (ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ). (ಆಕರ: ದಿ ಕಾಂಪೋನೆಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಎಮ್‌ಐ)
2. ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು, ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು, ಪರಿಸರವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸುವುದು.
3. ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕೃಷಿಕರಲ್ಲಿ, ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಲ್ಲಿ, ಪಶುವೈದ್ಯರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ದಿಷ್ಟೆಕ್ತಿಯಾ ಹಾಗೂ ಎಮ್‌ಐ

ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಿ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದಾಗ, ಮಕ್ಕಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ದೈಹಿಕ-ಚಲನಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು/ಳು ತನ್ನ ದೇಹ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ/ಳಿ. ಈ ತರಹದ ಮಕ್ಕಳು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ತಮ್ಮ ಕೈಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಕಾರ ಕೊಡಬಲ್ಲರು. ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಿ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬಳಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದಾಗ ಅವರು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.

ದಿಷ್ಟೆಕ್ತಿಯಾ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ದಿಷ್ಟೆಕ್ತಿಯಾ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಲು ಎಮ್‌ಡಿಎ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಐಟಿಐಎಂ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆರಂಭಿಸಿರುವ ಉದ್ಯಮವಾದ ಇನ್ವೆನ್ಷನ್ ಲ್ಯಾಬ್‌ನ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಎಮ್‌ಡಿಎ ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ಎಮ್‌ಡಿಎ ಆವಾಜ್ ರೀಡರ್ ಆಫ್ ಅನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಲಕಾ ವಿಕಲತೆಗಳಿರುವ ಓದುಗನಿಗೆ ಓದಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಆಪ್. ಈ ಆಪ್ ನವೀನತನವಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಫ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಆಪಲ್ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾಧಾರಣವಾದ ಆಂಡ್ರಾಯ್ಡ್ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ, ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್ ಅಥವಾ ಮೊಬೈಲ್ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಸುವಂತಿದೆ ಹಾಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೈಗೆಟುಕುವಂತಿದೆ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಓದುವ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಈ ಆಪ್ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದು ಇನ್ನಿತರ ಮುದ್ರಿತ ವಸ್ತುಗಳಾದ ವ್ಯತಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಹಾಗೂ ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇದರ ಮೂಲಕ ಓದಬಹುದು.

ಎಮ್‌ಡಿಎ ಆವಾಜ್ ರೀಡರ್ ಓದುಗ ಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿದ್ದು ಓದುಗನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ-ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಿ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಓದುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಬೆಳಸಲು ಬೇಕಾದ ಬಹು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಜಾಗವನ್ನು ತುಂಬುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೆರವು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದುಗನಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ನೆರವುಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

1. ಓದಬೇಕಾಗಿರುವ ಪಠ್ಯವನ್ನು ವಿವಿಧ ದೃಶ್ಯ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾಕ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರದೆಯ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ, ಓದುಗನ ಗಮನವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾಕ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿದಿಡಲು ಒಂದು ಸಾಲಿನ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಲಿನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯದ ಪ್ರದರ್ಶನ.
3. ಓದಬೇಕಾಗಿರುವ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಸಾಧನದ ಬಳಕೆ.
4. ಪರಿಚಿತ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದುವುದು.
5. ಅಗತ್ಯ ಆಧಾರಿತ ಚಿತ್ರಗಳ ಸುಳಿವುಗಳು, ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾರಣೆ, ಕಠಿಣ ಪದಗಳನ್ನು ಓದಲು ಸಜಾತಿಪದಗಳು ಹಾಗೂ ಪದಾನುಸಾರ ಶಬ್ದ ತುಣುಕುಗಳಾಗಿ ಪದಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು.
6. ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಎಮ್‌ಡಿಎ ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿ

ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಿ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವ ತಮ್ಮ ಪಯಣದಲ್ಲಿ, ಎಮ್‌ಡಿಎ ತನ್ನ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಸಬಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ

ಎಮ್‌ಡಿಎ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಿ-ಯೆಡೆಗೆ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ತರಬೇತಿಯನ್ನೂ, ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುವ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು, ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ವಿಷಯಸಾಮಗ್ರಿಯು 'ಇ-ಶಿಕ್ಷಣಂ' ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಎಮ್‌ಡಿಎ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು ಎಮ್‌ಡಿಎದ ತಜ್ಞರು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಲೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಮಗುವಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕುವಂತಾಗಿ ಈ ಪ್ರಯತ್ನವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ.

ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾದ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಒಂದು ರೋಗವಲ್ಲ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಇರುವ ಒಂದು ನರಸಂಬಂಧಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಾತ್ರ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕಿದಾಗ, ನಿಭಾಯಿಸುವ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಇದರಿಂದ ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ಕಾಲೇಜು ಜೀವನವನ್ನು ಅನಂತರ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು, ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ದಿನನಿತ್ಯದ ಇನ್ನಿತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಒಬ್ಬ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ.

*1 ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಎನ್ನುವ ಪದದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅರಿವಿರದಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರ ಗುಂಪೊಂದು ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಲು 1991ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು (ಎಮ್‌ಡಿಎ) ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

'ಮದ್ರಾಸ್ ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಅನ್ನು 1991ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾ ಪದ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಚಾಲ್ತಿಯಿರದಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಗುಂಪೊಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಡಿನ್ಲೆಕ್ಸಿಯಾದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಯಿತು.

ಮೃದುಲಾ ಗೋವಿಂದರಾಜು ಅವರು ಆಂಗ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎ. ಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕಾಪಿ ಎಡಿಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶನ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೌಶಲ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸರಣಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸ್ವಯಂ-ಕಲಿಕೆ ಪಾಠ ಬೋಧನೆಗಾಗಿ ಕಥಾಪಟಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮೂಲಪ್ರತಿಗಳನ್ನೂ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕಲಕಾ ವಿಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಪಾಠ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇವರು ಎಮ್‌ಡಿಎ ವಾರ್ತಾಪತ್ರವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು govindaraju.mrudula@gmail.com ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಅನುವಾದ: ವಿನಯಾ ವಿಠಲ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ಜೈಕುಮಾರ್ ಮರಿಯಪ್ಪ